

HORREDS JÄRNVÄGSSTATION

Horreds första järnvägsstation från 1880. Tåget med lok nr 8 på väg mot Borås. Foto: järnvägmuseet 1910.

Lite historik

Järnvägen Varberg-Borås en sträcka på 85 km, byggdes 1877 – 1880 till en kostnad av 4 224 000 kr inklusive bana och byggnader. Denna järnväg var av stor betydelse bland annat för den växande textilindustrin. En resa mellan Horred och Varberg tog då ca 1 timme och 20 min. Största tillåtna hastighet för tåget var 60 km per timme. Antalet resande, avresta eller anlända 1881 var i Horred ca 8 000 som ökade till över 30 000 år 1929. Fraktgods – avsänt eller anlänt var 1881 ca 1000 ton och ca 7000 ton år 1929. Importerat kol och garn förklarar det stora tonnaget. Förste stationsföreståndare i Horred var en friherre Fägerskjöld mellan 1880 och 1889.

Horreds järnvägsstation 1930. Godsmagasinet till vänster. Foto: järnvägmuseet.

Ånglokomotiven behövde påfyllning av vatten och nära Framnäs fanns ett vattentorn, vars pumpverk förr drevs av en vindmotor. Detta var i funktion fram till 1949 då järnvägen elektrifierades. Horreds centrum fanns i slutet av 1800-talet och till början av 1900-talet i Vasse by. Efter järnvägens tillkomst och ändrad sträckning av riksväg 41, år 1931, förflyttades efterhand Horreds centrum till stationsområdet och längs Stationsvägen.

1930 byggdes en ny järnvägsstation, som var i bruk fram till 1963. Denna inrymde en kontorslokal för stinsen och ett par järnvägstjänstemän samt Posten. Vidare fanns ett stort väntrum för resande samt postluckor på väggen mot kontorslokalen. På norra gaveln fanns en lokal för in- och utlämning av postpaket och smågods. På andra våningen fanns tjänstebostad för stinsens familj. Godsmagasinet på andra sidan av järnvägen hade lastbryggor mot järnvägsspåret och på baksidan för lastfordon.

Horreds järnvägsstationen på 1950-talet. Till höger hotellet, kiosken och Karl Carlssons affär. Foto: Kjell-Åke Brorsson.

Horreds järnvägsstation med smågodsexpeditionen på gaveln. Till vänster anslagstavlor vid kiosken. Foto: Gustaf Schoultz mellan 1954-1956.

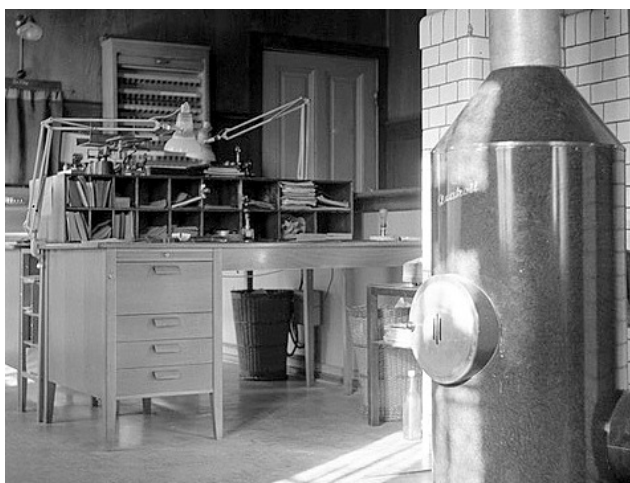
Godsmagasinet i Horred. numera rivet. Foto: Kjell-Åke Brorsson 2003.

Järnvägsstationen - interiör och personal

I stationshuset fanns ett stort kontorsrum med plats för stationsföreståndaren och övrig personal. En av dessa också skötte postexpeditionen, som låg till höger när man kom in genom dörren från väntsalen. På väggen mot väntsalen fanns också öppningen till postfacken, där ankommande brev mm stoppades in. Även den lilla luckan där biljetter såldes fanns på denna vägg. Postverksamheten flyttades ca 1955 till hotellet.

En järnvägstjänsteman hade hand om smågodset i stationshusets lokal, samt godsmagasinet. Denne skötte också området runt stationsbyggnaderna. En välkänd person här var Erik Axelsson på 1950-talet.

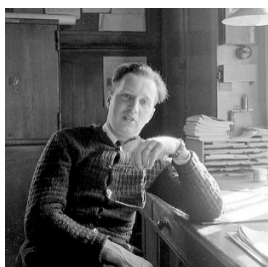
Nedanstående foton: Gustaf Schoultz mellan 1954-1956.

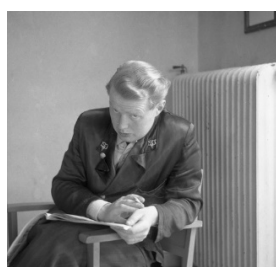
Till höger på andra sidan skrivbordet fanns Postavdelningen.

Bakom dörrarna på väggen fanns postluckorna mot väntsalen och till höger biljettluckan.

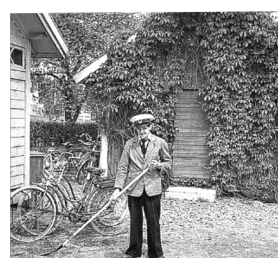
Viktor Eliasson, stationsföreståndare.

Bo Sunnerås på stationen, dricker kaffe på hotellet.

Hultgren ? på stationen, äter lunch på hotellet.

Lund på stationen gör fint.

Resandet till och från stationen

Från 1880-talet och fram till 1930-talet, fick de långväga resenärerna ta sig till och från järnvägsstationen med hästskjuts. Bland annat hade Helsingborg kuranstalt redan vid sekelskiftet många badgäster. De hade en egen hästtransport, som hämtade och lämnade dessa. Kusken hette Adolf Pettersson, och han körde victoriavagnen för två personer eller charabangen, som rymde fyra. Omkring 1929 skaffade Helsingborg personbil vilket kortade av restiden väsentligt. Vägen till Helsingborg gick då via Vasse by och längs Lilla Hornsjön mot Elinegårde. År 1932 byggdes nuvarande väg mot Helsingborg och Kungsbacka.

Taxibilar blev efterhand mer vanliga kring stationen och hotellet. På 1950-talet fanns Helmer Nordéns stora Volvodoroska tillgänglig här liksom Vaster Åkerberg, som hade tagit över Erik Hultins taxirörelse. "Lill-Arne" Johansson, som även körde skolskjutsar mötte också upp här. Bror Johansson körde hotellgäster, med sin Nash, några år i slutet av 1930-talet. För resande som ville ringa och beställa taxi, fanns en liten kioskbyggnad med telefon och sovutrymme, mitt emot hotellet. En ringklocka på utsidan hördes över stationsområdet.

Taxibilarna

Vaster Åkerberg. Foto: Gustaf Schoultz 1954-1957.

Vaster Åkerberg. Foto: Gustaf Schoultz 1954-1957.

Vaster Åkerberg o. polisman Åke L. Spång.
Foto: Gustaf Schoultz 1954-1957.

Helmer Nordén hade koll på tågen. Foto: Jan Schoultz mellan 1954-1957.

Taxikiosken. Foto: Jan Schoultz mellan 1954-1957.

Stationsområdet

I området kring järnvägsstationen växte det upp ett centrum med charkuteriaffär, bank, biograf (Markstugan), hotell, postkontor, mjölkaffär, kiosk och diverseaffär, järnhandel och bank, radio/cykelaffär och bageri. På andra sidan fanns Ekelund & Esspes lager.

Stationshuset och till höger skymtar kiosken. Foto: 1950-talet.

Karl Carlssons kiosk och affär. Greta Johansson, "Greta i kiosken" sålde ofta här. Foto Jan Schoultz mellan 1954-1957.

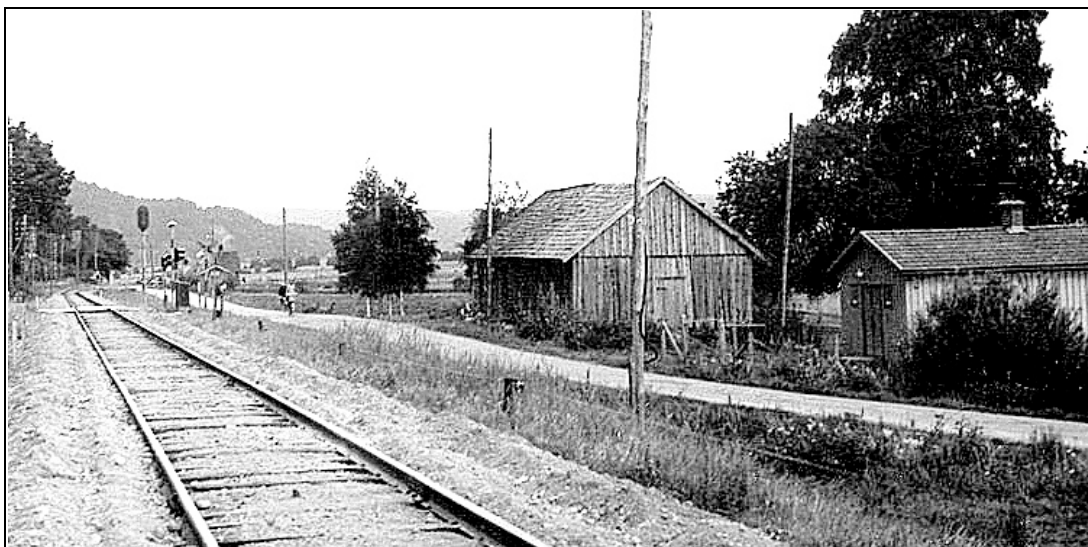
Stationsplanen med taxibilarna framkörda och väntande tågresenärer. Foto: Gustaf Schoultz mellan 1954-1956.

Bror Johansson vid godsmagasinet, lastar av bokhyllor från Horreds Möbel-industri. Foto: från 1950-talet.

Taxikiosken mitt emot hotellet, i bakgrunden Ekelund & Esspes lager. Foto: Jan Schoultz mellan 1954-1957.

Järnvägen norr om stationen. Till höger arrestokalen vid Framnäs, senare flyttad till Lunnaliden (Korsli) i Vasse. Längre bort syns röken från Carl Hjalmar Anderssons smedja, vid järnvägsövergången. Foto: Jvg museum 1930.

Spårarbete kring de nerfällda järnvägsbommarna söder om stationen. Carl Erikssons affär t.v. och Lantmannamagasinet. Intresserade åskådare till höger. Foto: Jvg museum troligen slutet av 1940-talet.

Översvämning av järnvägen mot Sundholmen 1956. Till höger banvaktstugan och mejeriet.

Stationsområdet i Horred förr. Längst t.v. Carl Ericssons affär och Annelunds gård och längst t.h. Framnäs med affär. Foto: troligen början av 1900-talet.

Horreds nya station från 1963. Den gamla från 1930 nu under rivning. Foto: Borås Tidning 1963.

Horreds nya station från 1963. Horreds hotell till höger. Foto: Kjell-Åke Brorsson 2015.